

lijking — als een oogenblik van toegeven aan menschelijke gevoelens, die even natuurlijk zijn als het kruis groot en bewonderingswaardig is, en die zich als met ingehouden tranen verschuilen in dat: „en aanschouwden waar hij gelegd werd”.

Eigen Haard

Een schrale oogst

door

NANNIE v. WEHL.

Niemand was bedroefd of geschokt, toen de oude juffrouw stierf.

't Was zulk een dood- en doodeenvoudig, zulk een onbeduidend zieltje geweest, dat ze op niemand indruk had gemaakt, noch van iets goeds, noch van iets kwaads.

Als je aan haar familieleden, toen ze dood was, had gevraagd: „Was ze mooi of leelijk?” dan hadden ze 't niet geweten, en vroeg je dan „hield je van haar, of had je een hekel aan haar,” dan hadden ze 't stellig nog minder geweten.

Als ze zoo straks begraven zal zijn, dan is ze werkelijk spoorloos verdwenen, uit huis en hart harer familieleden, neven en nichten, bij wie ze inwoonde.

Een mensch op aarde minder? Dat's waar ook, de eenvoudige, onbeduidende juffrouw was toch ook een mensch geweest.

Een ziel in den Hemel meer? Dat's waar ook, — de oude onbeduidende juffrouw zal toch ook wel een ziel gehad hebben, al was 't er een zonder diepte of kleur —

In 't leven had men weinig of geen rekening met haar gehouden. Ze kwam en ging, zat op haar eigen kamer of in de huiskamer, zonder dat ééne seconde het huishouden zich schikte naar haar al-of niet-aanwezigheid — Maar nu ze dood was, nu werd ze geheel behandeld als ieder ander mensch, naar wien wél het leven zich schikte, voor hij neerlag.

Van het groote huis, waar ze woonde, waren alle gordijnen gezakt tot na de begrafenis. Een mooie groote kamer was als doodenkamer ingericht; daar waren den spiegels en schilderijen omgekeerd en in 't midden stond de kist op schragen.

Haar naam werd nu op één dag vaker genoemd dan anders in een heel jaar, want men had nu eindelijk eens een nieuwtje te vertellen, al was 't dan ook het allerlaatste nieuwtje dat twee menschen elkaar over een derde kunnen meedeelen. Er kwamen nu op één dag meer brieven en kaartjes, getuigende van belangstelling in haar dood dan ze in gansch haar leven had ontvangen als bewijs van belangstelling in dat leven.

En op haar lijkst lagen de eerste bloemen na jaren, die men zich de moeite had gegeven, voor de oude juffrouw te bestellen.

Nu was 't de dag der begrafenis. In de huiskamer achter de gesloten gordijnen, die een schemerig duister in de kamer deden heerschen, zat de familie, waarbij de oude juffrouw had gewoond, om de tafel geschaard, wachtend op 't oogenblik, dat de bidder aan de deur zou kloppen om meneer, den oudsten zoon en den broeder van de overledene uit te noodigen in de wachtende rijtuigen plaats te nemen, twee rijtuigen voor hun drieën.

Ook de kinderen van 't gezin zaten daar, twee meisjes van dertien en veertien jaar en twee kleine jongens.

Niemand schreide, al begon ook langzamerhand een last

van weemoed neer te zinken op alle harten, nu 't oogenblik naderde, dat daar een mensch uitgedragen zou worden van tusschen de vier veilige muren, ginder, ver weg, naar het kerkhof achter de duinen, waar nu de octoberwind gierde en de hagel zoo nu en dan neerkletterde.

Buiten, een eindje voorbij de deur, stonden de lijkkoets en de volgrijtuigen. De dragers stonden iets verder bijeen in een koetspoort, wachtend op het sein van aantreden. En het huis, statig oprijzend, toonde met zijn twaalf groote, witte vlakken, van neergelaten gordijnen klaar en duidelijk aan, dat daar de doode rustte, die zoo straks zou worden uitgedragen.

Een oud mannetje kwam aanstropelen in de kleeding der stadsarmen, een collectebus in de handen. Toen hij het zwarte rijtuig zag en 't huis met de doffe witte vlakken, schudde hij meelijdend 't hoofd en opeens belde hij aan.

Daar, waar groot leed heerschte, daar zou men zeker medelijden kennen, meende hij, en men zou hen, die nog slechts op het einde wachtten, geen gift onthouden, ter nagedachtenis aan dengene, die het doel bereikt had. En het mannetje wachtte, voor de deur, op opendoen, blij, dat hij zulk een goeden inval had gehad.

Een van de dragers, die zich in de vestibule bevond, deed open.

„Voor 't ou-mannen- en vrouwenhuis” zei 't mannetje op zijn aangeleerd toontje en gaf de bus over. „Vraag maar eens boven.”

De drager ging naar boven en klopte aan de deur per huiskamer, wachtende dat er werd opengedaan.

Het oudste meisje deed open. „Astublief” zei de man en gaf 't meisje de bus, waarop een plaatje was bevestigd met die woorden, die 't oude mannetje had uitgesproken.

„Dank je,” zei 't meisje, nam de bus aan, zette die in 't midden van de tafel.

In haar loome gedachten brak deze langzaam door: „Dit hoort zeker bij een begrafenis.” En nu staarde ze op 't ding, daar midden op tafel, telkens terugkomende op deze gedachte en op een ardere, verontschuldigde haar niet volmaakt begrijpen: We hebben ook nog nooit eene begrafenis aan huis gehad. Hieruit is nog nooit iemand begraven.

Langzamerhand trad 't vreemde voorwerp in 't bewustzijn der anderen, dat gedooft was geworden door de eindeloze troosteloosheid van deze begrafenis zonder droefheid, van 't grauwe schemerduister, de gedempte stemmen en den huilenden wind.

En ze staarden allen op het ding, zonder er om te denken, waarom 't bij hen gebracht was; ze verwonderden zich alleen maar, wat ze alleen buiten hadden gezien in handen van wildvreemden, nu was gekomen in de intimiteit van hun binnenkamer, midden op hun tafel.

Bruin was 't ding geschilderd, met een zwart hangslot en witte lettertjes.

't Was óók zoo raar geweest, toen je eens de wijzers van de kerktoren ergens kon zien bij een horlogemaker, in zijn werkkamer, tegen den muur gezet: en den weerhaan van een hoog huis op een wagentje om weer verguld te worden.

Na een pooze werd er geklopt. Het meisje ging weer naar de deur,

„Mag ik astublieft de bus?” vroeg de drager, die al zoolang gewacht had.

„De bus?” vroeg 't meisje droomerig — „O — ja” en ze nam hem van de tafel af, bracht ze aan den man, verwonderd, wat dit mocht beteekenen, die korte verschijning van dat ding in de binnenkamer.

Haar handen voelden zich ook verwonderd, net als toen

ze over de oppervlakte der koperen wijzers waren gegleden, des l
zooó vreemd, zoo ongewend. der v

En de drager bracht de bus naar beneden, waar Vc
't mannetje al had uitgerekend, dat ze er
zeker allemaal wat hadden ingedaan, al de
familieleden, van het kleinste tot het grootste
— want de bus was zoolang weg gebleven.

En de zware bus met hangslot en nummer-
plaat kwam weer in zijn handen, niets
kunnende verraden aan deze bevende oude
handen, door haar gewicht.

't Arme oude mannetje ging blij heen,
denkend dat hij een rijken oogst had ingezameld.

De menschen, die het huis voorbij-
gingen, en de neêrgelaten gordijnen, de zwarte
koets, de dragers, de volgrijtuigen zagen,
hadden medelijden met wie daar achter de
witte vlakken was.

En allen dachten ze dat de Dood een
rijken oogst had binnengehaald.

Maar als de Dood 't zelf gedacht mocht
hebben, dan had hij zich toch glad vergist,
want 't was maar een oude onbeduidende
juffrouw, om wie niemand treurde. . .

